

Regionale en Innovatieve Projecten

Aanpak beoordeling Regionale en Innovatieve Projecten door RGA

De regionale samenwerking Groningen-Assen is ontstaan om economische kansen te benutten en uit te bouwen. En om gebiedskwaliteiten te versterken en te benutten. De ruimtelijke en economische vraagstukken van vandaag en morgen stoppen niet bij gemeente- of provinciegrenzen. De regio heeft geïnvesteerd in het verzilveren van gezamenlijke kansen, in het oplossen van gezamenlijke problemen en in het met elkaar omgaan als partners in plaats van concurrenten. De samenwerking heeft geleid tot veel concrete projecten. De projecten hebben de regio een praktisch en herkenbaar gezicht gegeven.

In de actualisatie van de regiovisie is een nieuwe pijler Regionale projecten geïntroduceerd. Daarnaast is in het regiofonds ruimte gereserveerd voor Innovatie. In deze notitie wordt beschreven op welke manier deze nieuwe instrumenten worden ingezet.

Regio Groningen Assen werkt met een spelregelkader voor het Regiofonds. Het spelregelkader wordt aangepast aan de hieronder beschreven aanpak.

Regionale projecten: 8 miljoen euro in de periode van 2014 tot en met 2020

De context van regionale en lokale ontwikkeling is veranderd. Meer dan ooit is het faciliteren dan wel uitlokken van lokaal en regionaal initiatief leidend, boven het stellen van grenzen of het 'toelaten' van initiatief. De kracht van de samenwerking op regionaal niveau bewijst zich juist nu in tijden van een economische recessie, demografische krimp, toenemende werkloosheid en onzekerheid. Het bundelen van kracht en het 'over de eigen schaduw heen stappen' is van eminent belang.

'Blauwdrukdenken' en de uitrol van grote gebiedsontwikkelingen passen niet in de huidige context. Dat geldt ook voor het realiseren van omvangrijke programma's voor bijvoorbeeld natuur, landschap en water. Het wordt de kunst om met gerichte, samenhangende interventies en injecties meer met minder te doen. Daarvoor zijn uitwisseling en samenwerking onmisbare voorwaarden. Resultaat willen wij boeken door ruimte te bieden aan initiatief. Richtsnoer hierbij zijn niet meer uitgewerkte plannen, maar de geformuleerde doelen en perspectieven (wat?) en de kwaliteit van het geformuleerde werkproces (hoe?).

Ook de komende jaren wil de regio gericht blijven investeren in projecten die vanuit de samenleving breed gedragen worden en een meerwaarde hebben voor de regio. Van 2014 tot en met 2020 is er € 8 mln. beschikbaar voor zogenaamde regionale projecten.

In deze notitie wordt een beoordelingssystematiek gepresenteerd van regionale en innovatie projecten:

- **Wat?** Wat betekent de verandering van context? Wat wordt verstaan onder regionale en innovatie projecten en op welke speerpunten en criteria richt te beoordeling zich?
- **Hoe?** Via welke procedure vindt toekenning plaats en hoe is dit georganiseerd?

Innovatieve projecten: 4 miljoen euro in de periode 2014 tot en met 2020.

De regio wil zich verder ontwikkelen. Ontwikkelen gaat over verandering en de sleutel voor verandering is innovatie. In het regiofonds is daarom nog eens € 4 mln. gereserveerd voor innovatieve en adaptieve opgaven (ook buiten de traditionele onderwerpen).

Met deze middelen wil de regio stimuleren dat partijen nieuwe wegen verkennen, die leiden tot een beter resultaat c.q. een effectievere aanpak. Het innovatieve karakter van projecten draagt bij aan de verdere profilering van de regio.

Spelregel Innovatie

Omdat de toekomst niet te voorspellen is wordt de reservering beschouwd als een post 'onvoorzien'. Vanuit de post kan een 'innovatie bonus' worden bijgedragen aan een regionaal project (zie regionale bijdrage).

Wat? Veranderende context vraagt om verandering in aanpak

In de actualisatie van de Regiovisie 'Veranderende context, blijvend perspectief' komt de verandering in context tot uiting in de geformuleerde speerpunten. Met deze speerpunten willen wij de inhoud van de regionale samenwerking vernieuwen en het profiel van de regio versterken. Projecten of programma's die een financiële bijdrage verlangen uit de 'Regionale Projecten' zullen minimaal aan één of meer van deze speerpunten moeten voldoen.

1. Speerpunt: De kwaliteit van stad en land behouden en versterken

Het project leidt tot behoud of versterking van stedelijke en landelijke gebieden in de regio. Het project geeft daarmee een impuls aan het economisch functioneren van het gebied en daarmee aan de regio als geheel. De scheiding tussen stad en land is een krachtige onderscheidende kwaliteit van de regio, waarop gestuurd en waarin geïnvesteerd moet blijven worden:

- Regionale projecten versterken de gebiedskwaliteit en hebben een meerwaarde voor woon- en werkmilieus en recreatie en toerisme.
- Regionale projecten behouden of ontwikkelen parels ter profilering van de regio (Natura 2000, Nationaal Landschap en Landgoederen).

2. Speerpunt: Het economisch kerngebied verder ontwikkelen

Het project levert een bijdrage aan het regionale concurrentievermogen op het gebied van wonen of werken. Het project overstijgt het lokale belang en draagt bij aan de ontwikkeling van het economische kerngebied.

3. Speerpunt: De interne samenhang tussen steden en regio versterken

De verwevenheid tussen de steden Groningen en Assen enerzijds en de regio anderzijds wordt sterker. Het aantal dagelijkse verplaatsingen tussen de regio en de steden groeit nog steeds. Of het nu is om te werken, te wonen, onderwijs te volgen, medische voorzieningen te gebruiken, te winkelen, te recreëren of evenementen te bezoeken. Het project levert een bijdrage aan het functioneren / ontwikkelen van dit samenhangende systeem.

Het is niet de bedoeling op voorhand een limitatief voorwaardenstelsel te introduceren of gedetailleerd richting te geven. De overtuiging moet komen uit het initiatief zelf. Beoordeling van

initiatieven vindt plaats aan de hand van de speerpunten en komt middels een interactieve en vernieuwde aanpak tot stand. In de beoordeling van de ingediende projectvoorstellen worden naast de bijdrage aan de speerpunten de volgende criteria gehanteerd:

1. *Urgentie*: Om te beginnen zal er een antwoord gegeven moeten worden op de vraag welk urgent regionaal vraagstuk of opgave aangepakt wordt.
2. *Regionaal*: Het initiatief zal gemeentegrensoverschrijdende betekenis moeten hebben, dan wel een bijdrage moeten leveren aan de regionale uniciteit of identiteit.
3. *Samenwerking*: Verschillende partijen werken in het project samen. De grenzen van de samenwerking liggen niet vast en zijn afhankelijk van de opgave en het netwerk van de stakeholders.
4. *Innovatie*: Het project heeft een innovatief en adaptief karakter. Het innovatieve en adaptieve karakter komt bijvoorbeeld tot uiting in vernieuwing van inhoud, bijvoorbeeld ten aanzien van nieuwe en actuele vraagstukken in de samenleving, of in een vernieuwende aanpak bij een traditioneel vraagstuk.
5. *Duurzaam*: Het project draagt bij aan een duurzame ontwikkeling van de regio. Duurzame ontwikkeling beschouwen wij als een ontwikkeling die voorziet in de behoeften van de huidige generaties, zonder de mogelijkheden voor toekomstige generaties in gevaar te brengen om ook in hun behoefte te voorzien. Het gaat om een afweging op de korte en lange termijn.

Aan de initiatiefnemer wordt gevraagd een overtuigende motivatie te geven in hoeverre het initiatief past binnen de speerpunten en overige criteria.

Regionale bijdrage

De hoogte van de toe te kennen regionale bijdrage is cumulatief:

- Regionale project dat één speerpunt dient: maximaal 30%
- Regionale projecten die twee speerpunten dienen: maximaal 40%
- Regionale projecten die drie speerpunten dienen: maximaal 60%
- Innovatiebonus: maximaal 15% extra

Uitgesloten van regionale bijdrage zijn:

- Projecten die al een regionale bijdrage zijn toegekend uit het regiofonds
- Infrastructurele projecten (utilitair) en daaraan gekoppelde mitigerende of compenserende maatregelen.
- Openbaar vervoer projecten

Hoe? Actieve aanpak

De overheid zal nog steeds zélf gericht actie moeten ondernemen en zich sterk 'naar buiten toe' moeten oriënteren. Dat betekent zoeken naar initiatief en investeringskracht, in en buiten het gebied, en dit vervolgens mogelijk maken of verbinden aan de eigen investeringen en acties. De overheid dient visie en inspiratie aan te reiken om ontwikkelingen op gang te helpen, maar ook de algemene belangen te blijven behartigen en de daarvoor benodigde kaders te stellen.

Het samenwerkingsverband richt zich op de taken waarvan een regionale meerwaarde kan worden aangetoond. De maatschappelijke en ruimtelijk-economische ontwikkelingen bepalen hierbij de agenda; de vraagstukken worden op basis van maatwerk aangepakt. Dit vraagt ook om een nieuwe aanpak ten aanzien van de werving van projecten die in aanmerking komen voor regionale bijdrage.

In de oude situatie was het mogelijk dat projecten bij RGA ingediend werden als de projecten al uitgewerkt waren en de financiering vrijwel geregeld was. Bij dergelijke projecten zijn de

mogelijkheden om inhoudelijk te sturen op de doelstellingen van de RGA beperkt. In een geactualiseerde aanpak komt de initiatiefnemer vroegtijdig in contact met RGA, waardoor de speerpunten van RGA vroegtijdig een plaats kunnen krijgen bij de projectvorming en dat projectontwikkeling meer samen op verloopt.

Contour geactualiseerde aanpak (in beginsel jaarlijks)

1. Uitvraag projectvoorstellen door het Regiobureau. De 'uitvraag' kan feitelijk over een langere periode plaatsvinden, al naar gelang de complexiteit van het voorstel. Het beoogde selectieproces heeft natuurlijk een startdatum.
2. Indienen projectvoorstel in hoofdlijnen op max. 2 pagina's (toets van ontvankelijkheid door Regiobureau). In het voorstel wordt *zo SMART mogelijk* opgenomen:
 - Omschrijving project (liefst wervend; WAT-vraag)
 - Relatie met doelen / speerpunten Regio Groningen Assen en met regeling Regionale projecten (welke relevantie heeft het project voor de regio)
 - Voorgesteld werkproces (HOE aanpakken)
 - Deelnemende partijen
 - Globale inschatting van kosten en financiering
3. Eerste selectie door Projectdirectie; gemotiveerd afwijzen of uitnodigen voor pitch van kansrijke regionale projecten (verslag ter kennis neming aan Stuurgroep).
4. Pitch ('verkooppraatje') voor Adviescommissie:
Nader uitgewerkt *en SMART-proof* projectvoorstel in de vorm van een presentatie in maximaal 4 à 5 sheets:
 - Inhoud, doel en resultaat, mede i.r.t. RGA
 - Verleiding
 - Samenwerking
 - Kosten en dekking
 - Planning en eventuele obstakels (extra ten opzichte van stap 1)Aansluitend bespreking en beoordeling. Bij positieve beoordeling een gerichte aanmoediging tot nadere uitwerking door de aanvrager. Rapportage over selectie in de Stuurgroep, zodat er vroegtijdig breed bestuurlijk draagvlak is voor geselecteerde initiatieven en er kennis genomen kan worden van de afgewezen initiatieven.
5. Opstellen definitieve aanvraag door indiener op basis van beoordeling, aanmoediging door de Adviescommissie, gefaciliteerd tot nadere uitwerking door Regiobureau, met als doel te komen tot een volwaardige aanvraag regiobijdrage.
6. Indienen van de uitgewerkte aanvraag regiobijdrage conform spelregelkader
7. Behandeling van aanvraag regiobijdrage, inclusief besluitvorming in Stuurgroep Regio Groningen Assen.

Samenstelling Adviescommissie

De Adviescommissie beoordeelt de projecten op de bijdrage aan de speerpunten en de overige criteria en adviseert de Stuurgroep over de uiteindelijke regiobijdrage. Het Regiobureau treedt op als secretaris van de commissie. De Adviescommissie bestaat uit maximaal vijf personen. In de Adviescommissie nemen zitting:

- Vertegenwoordiging Stuurgroep Regio Groningen Assen
- Inhoudelijke specialisten ten aanzien van de drie speerpunten en innovatie

De inhoudelijke specialisten worden geselecteerd met een publiek wervings- en selectietraject.

Vervolgacties

1. Vrijgeven door Stuurgroep RGA (schriftelijke ronde, uiterlijk 30 april reactie)
2. Consultatie door de deelnemers, desgewenst inclusief Gemeenteraad en Provinciale Staten (mei 2014)
3. Besluitvorming Stuurgroep (13 juni 2014)

18 april 2014